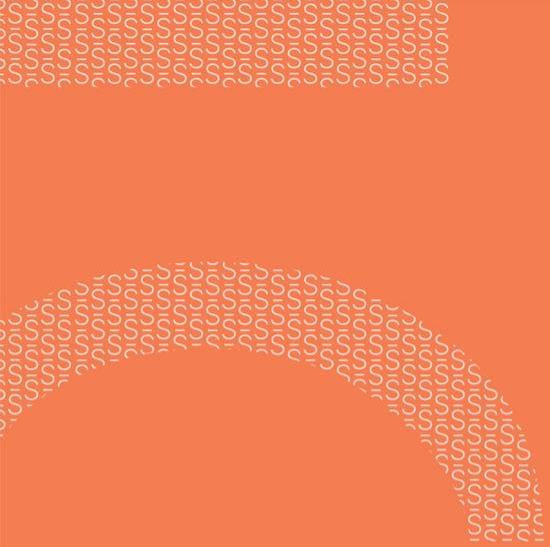

Vrednotenje znanja v prenovljenih učnih načrtih in katalogih znanj

mag. Renata Zupanc Grom, dr. Ada Holcar, Melita Jakelj
Zavod RS za šolstvo

Brdo pri Kranju, 22. avgust 2024

Vsebina

1 Uvod

2 Povzetek teoretičnih podlag in poudarkov za pripravo didaktičnih priporočil

3 Usmeritve za zapis didaktičnih priporočil

3.1 Specialno didaktična priporočila za raven opredeljene teme in skupine ciljev v učnem načrtu

4 Usmeritve za vrednotenje znanja

4.1 Usmeritve PKK za zapis (predmetno) specifičnih didaktičnih priporočil za vrednotenje znanja

5 Navodila za vnašanje didaktičnih priporočil v aplikacijo

www.zrss.si/pdf/usmeritve_didakticna_priporocila.pdf

»Kvaliteten sistem ocenjevanja naj bi vodil tudi do kvalitetnega pouka in učenja in obratno, saj niti potek, še bolj pa rezultat pouka ne morejo biti boljši od prevladujočega sistema ocenjevanja.« (Marentič Požarnik, 2000, str. 278)

Kakšne misli se vam porajajo ob tem citatu ...? (5 min)

Kateri načini ocenjevanja prevladujejo na vaši šoli?

A pisni B ustni C drugi

Ali se s prevladujočimi načini ocenjevanja ustrezno ugotavlja doseganje vseh standardov znanja? (5 min)

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja – pogled naprej (5 min)

Frontalni pouk (posredovanje znanja - prevladuje učiteljeva razlaga), naloge zaprtega tipa in kratkih odgovorov ...	1. Učenje in poučevanje	
Številčna/opisna ocena	2. Povratna informacija	
Posamezen dokaz (preizkus znanja, ustni odgovor)	3. Dokazi o učenju	
Nacionalna primerjava rezultatov	4. Personalizacija	
Učitelj	5. Odgovornost	
Merjenje, primerjanje rezultatov, pretežno sumativno	6. Namen vrednotenja	

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja – pogled naprej

Frontalni pouk (posredovanje znanja - prevladuje učiteljeva razlaga), naloge zaprtega tipa in kratkih odgovorov ...	1. Učenje in poučevanje	Aktivno sodelovanje pri pouku, samostojno in sodelovalno učenje, globina, širina, trajnost znanja, glas učenca ...
Številčna/opisna ocena	2. Povratna informacija	Sprotna kakovostna povratna informacija učitelja in učencev
Posamezen dokaz (preizkus znanja, ustni odgovor)	3. Dokazi o učenju	Raznoliki načini ocenjevanja (izkazovanje znanja na vseh ravneh)
Nacionalna primerjava rezultatov	4. Personalizacija	Individualni napredek učenca
Učitelj	5. Odgovornost	Učitelj in učenec
Merjenje, primerjanje rezultatov, pretežno sumativno	6. Namen vrednotenja	Izboljšanje znanja, spremljanje napredka posameznega učenca, povezanost formativnega spremljanja s sumativnim ocenjevanjem

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja? (15 min)

Vloga učitelja pri formativnem spremljanju

- Učitelj skozi celoten učni proces preverja učenčevo doseganje ciljev in standardov znanja ter spremlja napredek učenca.
- Na osnovi zbranih dokazov in drugih pridobljenih informacij o učenju in znanju učenca, mu učitelj podaja kakovostne povratne informacije.
- Učenec ima možnost svoje znanje (dokaze) na podlagi povratnih informacij izboljšati pred ocenjevanjem.

Vloga učenca pri formativnem spremljanju

- Učenec upošteva povratne informacije učitelja.
- Učenec ob podpori učitelja izboljšuje svoje znanje v vseh fazah učnega procesa.
- Učenec načrtuje nadaljnje korake učenja na podlagi povratnih informacij.

Letno načrtovanje

- Učitelj v letni učni pripravi načrtuje formativno spremljanje, preverjanje in ocenjevanje znanja.

S trditvijo se strinjam. Zapis je jasen in razumljiv.

S trditvijo se delno strinjam. Zapis bi lahko bil bolj jasen in bolj razumljiv.

S trditvijo se nikakor ne strinjam. Zapis ni jasen in ni razumljiv.

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Preverjanje predznanja učenca

- Pred obravnavo nove teme ali skupine ciljev učitelj aktivira in ugotavlja učenčevo predznanje ter te informacije uporabi pri načrtovanju poučevanja.

Formativno spremljanje in preverjanje znanja med učnim procesom

- Učitelj ugotavlja učenčev napredek in mu podaja ustne povratne informacije, s katerimi spodbuja njegovo ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja z namenom izboljšanja znanja.
- Glede na pridobljene dokaze o uspešnosti posameznega učenca ali skupine učencev učitelj ustrezno prilagaja nadaljnji učni proces.

Ocenjevanje znanja ob zaključku učnega obdobja

- Ob zaključenem obdobju učenja učitelj oceni usvojeno in preverjeno raven znanja, ki je določena s standardi znanja v učnem načrtu.
- Ocenjevanje se izvede opisno ali številčno na načine, ki so jih učenci spoznali v procesu učenja.

- S trditvijo se strinjam. Zapis je jasen in razumljiv.
- S trditvijo se delno strinjam. Zapis bi lahko bil bolj jasen in bolj razumljiv.
- S trditvijo se nikakor ne strinjam. Zapis ni jasen in ni razumljiv.

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Povratne informacije

- Povratne informacije izhajajo iz kriterijev uspešnosti, ki jih učitelj oblikuje skupaj z učenci.
- Povratne informacije so najpogostejše podane ustno.
- Povratne informacije učencu povedo, katere kriterije uspešnosti dosega ter ga spodbujajo k prepoznavanju lastnega napredka.

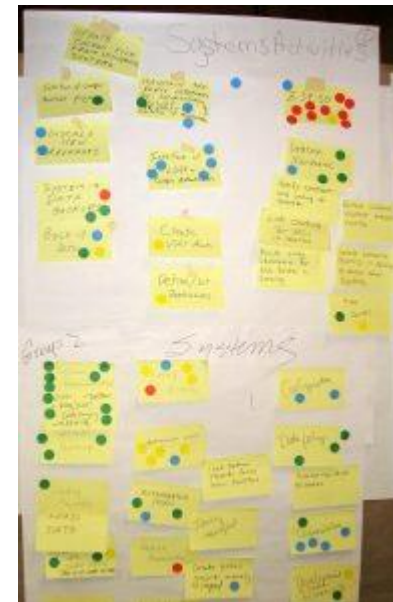
S trditvijo se strinjam. Zapis je jasen in razumljiv.

S trditvijo se delno strinjam. Zapis bi lahko bil bolj jasen in bolj razumljiv.

S trditvijo se nikakor ne strinjam. Zapis ni jasen in ni razumljiv.

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Oblike in načini preverjanja in ocenjevanja

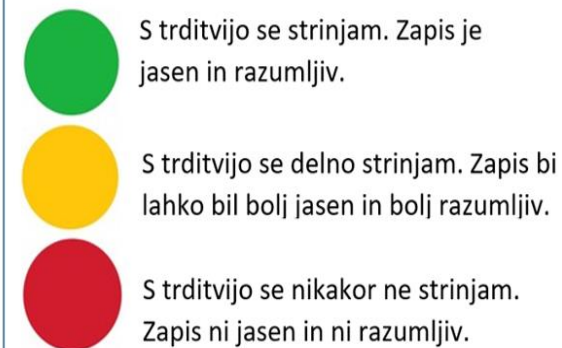
- Učitelj omogoča, da učenec izkazuje znanje na raznolike načine, s čimer zajame različne vidike znanja (védenje, spretnosti, veščine).
- Učencu se omogoči izkazovanje znanja na vseh ravneh, vključno z uporabo znanja pri reševanju avtentičnih problemov, sklepanju, analiziranju, vrednotenju, argumentiranju ipd.
- Ko je mogoče in smiselno, lahko učenec sam izbere način izkazovanja znanja.

Kriteriji ocenjevanja

- Učitelj izpelje kriterije ocenjevanja iz standardov znanja in kriterijev uspešnosti ter jih predstavi učencem.

Opisne in številčne ocene

- Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja, se zapišejo v obliki ocene (opisne, številčne).

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Načini ocenjevanja

Učitelj ocenjuje:

- pisne preizkuse znanja,
- druge pisne izdelke učenca (poročila, članki, referati, eseji, seminarske naloge, raziskovalne naloge idr.),
- z ustnim spraševanjem,
- likovne, tehnične, praktične nastope, multimedijske in vizualne izdelke, ter druge za predmet specifične izdelke, ki so nastali v šoli,
- izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), na katere se je učenec pripravljajl v procesu učenja.

Omejitve pri pisnih izdelkih

- Večina ocen ne sme biti pridobljena na podlagi pisnih preizkusov znanja.
- Učenec lahko piše za oceno največ dva pisna preizkusa znanja na teden in je lahko ocenjen le enkrat na dan.
- Strokovni aktiv pripravi načrt ocenjevanja znanja.

Prilagoditve za učence s posebnimi potrebami

- Za učence s posebnimi potrebami (PP), ki so usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo (DSP), se upoštevajo drugačni načini ocenjevanja in prilagoditve.

	S trditvijo se strinjam. Zapis je jasen in razumljiv.
	S trditvijo se delno strinjam. Zapis bi lahko bil bolj jasen in bolj razumljiv.
	S trditvijo se nikakor ne strinjam. Zapis ni jasen in ni razumljiv.

Hvala za pozornost!

Kako pogosto dosežejo starši in šola samo to, da so naše glave polne znanja, o razumni sodbi in dobroti pa ni sledu.

Montaigne